THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
OCT 11 1948
ASTOR LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

VIENYBĖ

LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

Vienybė is the oldest Lithuanian newspaper, established in 1886 by J. J. Pankstis. Published weekly at 412 Bedford Avenue, Brooklyn 11, N. Y. Juozas Tysliava, Editor and Publisher. Enter[illegible] Matter October 23, 1907 at the Post Office at Broo[illegible] Act of March 3, 1879. Subscription rates: Unit[illegible] ssions $4.00 a year, Canada $4.50, other countries [illegible] es on application. Telephone: EVergreen 4-0862.

New York Public Library
470 Fifth Ave.

LXII METAI 41 Nr. BROOKLYN, NEW YORK PENKTADIENIS, 1948 M. SPALIO - OCTOBER 8 D. KAINA 10 CENTŲ

DABAR

Stalino kirvis
Apie tremtinius
Tai vis baubai
Bagočius ir t.t.

JUOZAS TYSLIAVA

Daugelis mano, kad karas su Rytais neišvengiamas.

Gal būt. Tik ar Sovietų Rusija jau pasiruošusi?

Kai Hitleris užpuolė Lenkiją, Vokietijos karo akademijos buvo tuščios.

Tuo tarpu, štai, Sovietų Rusijos generolai, išsijuosę, studijuoja strategiją specialiai įsteigtose štabų mokyklose.

Taigi, dar tik ruošiasi.

Abejotina, ar Stalino kirvis, pakibęs paśvinkusiame Azijos ir Europos ore, dabar, tuojau smogtų.

O ką bekalbėti apie atominę bombą, kurios rusai dar neturi?

△

Pagal vadinamą DP įstatymą, į Ameriką galėtų atvykti nuo 20 iki 30 tūkstančių lietuvių.

Ar įsivaizduojate, ką tai reikštų mūsų kultūriniam gyvenimui?

Bet dabar kyla klausimas, kiek Amerikos lietuviai savo giminėms, draugams ir pažįstamiems išrašys darbo ir buto garantijų?

Beje, DP Komisionierius paskelbė naują potvarkį, pagal kurį jūsų giminių darbo ir buto garantijos galima siųsti tiesiog į Washingtoną.

Plačiau — ketvirtame puslapyje.

△

Jau pirmiau buvo gandų, kad tremtinys, norėdamas patekti į Ameriką, turės gauti savo stovyklos klebono rekomendaciją.

Dabar, štai, Naujienų korespondentas tuos gandus patvirtina. Jis rašo:

"Kaip matome iš tų klausimų, lotynų kalba surašytų, visa rekomendacija priklauso nuo to, kiek tikybiškai yra uolus tikintysis ir koks jo šeimyninis gyvenimas, tai yra, ar jisai bažnytinės, ar civilinės metrikacijos keliu yra susituokęs..."

To reikalaujančios Amerikos katalikų organizacijos.

"Tik", anot Naujienų korespondento, "tenka spėti, kad emigracija į USA nebus monopoliniu keliu vykdoma vien pro tikybinių organizacijų klebonų vartelius."

△

Senatorius Barkley, demokratų kandidatas į viceprezidentus, sako, kad republikonų laimėjimas — "the quickest way to bring on communism in this country..."

Tuo tarpu žmonės kalba, kad jau New Deal laikais mažai trūko iki komunizmo...

Bet tai vis tik kalbos. Rinkiminės kalbos. Pavyzdžiui, Churchillas sakė, kad... jeigu Darbo partija laimės, tai Anglijai teks paragauti Gestapo sistemos...

Taip, tai vis tik baubai, kurių šių dienų balsuotojai nelabai bijosi.

△

Pasitaikė taip, kad adv. F. J. Bagočius susitiko kun. J. Prunskį, kuris, kaip žinoma, yra ir žurnalistas.

Tarp kita ko, jiedu pasikalbėjo ir apie religijos dalykus.

Ir kas čia tokio? Toks liberalas, kaip Bagočius, gali kalbėti apie viską, net apie religiją.

Bet partijų tvartuose užsidarę žurnalistai, ypač komunistų spaudos bendradarbiai, iš to paprasto pasikalbėjimo tuojau pasidarė išvadą: Bagočius atsivertė...

Žmogiukai.

Kalbant apie Bagočiaus "atsivertimą"...

Anais laikais Bagočius važinėdavo po kolonijas ir sakydavo kalbas. Kartą, baigus kalbėti, kažkas iš publikos paklausė: "ar yra pragaras?" Bagočius atsakė:

"Tokiems vyrams, kaip tu ir aš, rodos, neturėtų būti. Bet jeigu yra, tai tau ir man bus velnias..."

Tai buvo prieš 40 metų.

Tada, berods, dėl to niekas nepriekaištavo Bagočiui "atsivertimą į dvasią šventą..."

Tik dabar, jo pasikalbėjimas su katalikų kunigu, kažkodėl sulodė visas pavartes.

△

Praeitame Vienybės numeryje, šioje vietoje, buvo pacituotas laiškas, kuriame gana aiškiai pasakyta, kad bolševikų okupuotoje Lietuvoje nebėra arklių.

Vadinasi, Lietuvos gyventojai, norėdami išsiarti žemę, patys turi traukti žagres.

Bet Bimba, sąmoningai pacitavęs tik dalį to laiško iš Lietuvos, tvirtina, kad "plūgus ir akėčias pradės traukti motorinės mašinos..."

Ateis laikas, kada Lietuvos ūkininkai savo dirvas ars ir akės atominės energijos traukiamomis mašinomis.

Bet... kol saulė patekės, rasa akis išės.

O tuo tarpu Bimba, nelyginant anas senovės lietuvių pasakos veliūkštis, išmestas pro langą, lenda pro aukštinį.

Čiurlionio Ansamblį angažavo S. Hurokas

Prieš kurį laiką Vienybėje buvo rašyta, kad žinomas impressario ir koncertų rengėjas S. Hurok, lankydamasis Europoje, išklausė Čiurlionio Ansamblį. Tikslas — angažuoti jį koncertams Amerikoje.

Šiomis dienomis iš Hurok raštinės New Yorke patirta, kad Čiurlionio Ansamblis veikiausiai į Ameriką atvažiuos 1949 m. pradžioje. Ryšyje su Ansamblio atvykimu reikia sutvarkyti visą eilę imigracijos formalumų ir manoma, kad iki vasario mėnesio Čiurlionio Ansamblis jau bus paruoštas kelionei į Ameriką.

LIETUVIS — LENKIJOS AMBASADORIUS TURKIJOJ

Kaip pranešama iš Vakarų Europos, komunistinės Lenkijos ambasadoriumi Turkijai yra Jonas Drūtas. Jis yra baigęs Vytauto Didžiojo gimnaziją Vilniuje ir Vilniaus universitete išėjęs agronomo mokslus. Per pirmąjį bolševikmetį Jonas Drūtas buvo Vilniaus burmistras. Buvo 1936 m. lenkų teismo teistas kalėti 3 m. už komunistinę veiklą.

Akis už akį

Kadangi Amerikos diplomatams Sovietų Rusijoje suvaržyta judėjimo laisvė ir, faktinai, jiems iš Maskvos neleidžiama niekur išvykti, todėl Washingtone kalbama, kad panašūs suvaržymai būsią pritaikyti ir rusų diplomatams šioje šalyje.

Kalbama, kad pagal projektuojamą Valstybės Departamento potvarkį, Sovietų Rusijos ambasadorius Paniuškinas su savo 77 tarnautojais turėsiąs pasitenkinti Washinogtono ribomis.

Pagal tą patį potvarkį, 77 Sovietų Rusijos delegacijos nariams Jungtinėse Tautose taip pat nebus leidžiama apleisti New Yorko ribų.

—Winston Churchill pareiškė, kad britai privalo būti pasiruošę naujai žūtbutinei kovai, nes "dabartinė Azijos riba eina Elbos upe."

Kaip matote, Washingtonas jau ruošia si Prezidento inoguracijai, kuri bus ateinančių metų sausio mėnesį. Tuo tarpu, kai dar bininkai (kairėje) iškrauja medį, tai architektoriai (dešinėje) Gus Cook ir David Ly nn ruošia planus platformei, kurioje sėdės aukšti svečiai, susirinkę tų istorinių iškil mių proga.

ĮVYKIAI PASAULY

—Belgų Konge rastas naujas mineralas, kuriame esą daug uranijumo, reikalingo atominėms bomboms gaminti.

— Kai kurie laikraščiai pastebi, kad tiek Dewey, tiek Trumanas kaip kalbėtojai, esą "žymiai pasitaisę."

— Indonezijos valdžios pareigūnai sako, kad komunistams Javos salose likviduoti reikėsią dar keletos savaičių.

— Cordell Hull, buvęs Valstybės sekretorius, savo 77 metų sukakties proga, Laivyno ligoninėje, Bethesda, Md., priėmė draugus ir spaudos reporterius.

— Spalio 4 d. prasidėjo Prancūzijos anglių kasyklų streikas, kuriame dalyvauja 335,000 darbininkų.

— Peru valdžios kariuomenė numalšino sukilimą, kuriame dalyvavo daugiausia jūrininkai.

— Ryšium su Izraelio valstybės įsikūrimu, žydų nauji metai (5709) šiemet ypač iškilmingai buvo švenčiami.

— Jugoslavijos komunistų partijos organas Borba (Kova) įspėja, kad tolimesnės Sovietų Rusijos atakos prieš maršalo Tito valdžią gali išprovokuoti karą.

— Rumunijos Graikų Katalikų bažnyčios patriarchas Justinianas nutraukė bažnytinius saitus su Vatikanu.

— Helsinkyje manoma, kad komunistų kurstomi streikai Suomijoje gali iššaukti dabartinės valdžios krizę.

— Iš Londono pranešama, kad šių metų derlius Anglijoje esąs geras.

— Šiomis dienomis Paryžiuje tarp Italijos ir Graikijos pasirašyta draugingumo sutartis.

— Višinskio pasiūlymą nusiginkluoti Londono Times palygino prieškariniam panašiam Litvinovo pasiūlymui, iš kurio, kaip žinoma, nieko neišėjo.

— Anglijoj pradėta gaminti pypkės moteris.

— Peru valdžia uždarė kairiųjų partiją APRA ir suėmė 1072 jos narius, kaltinamus dėl sukilimo, įvykusio praeitą sekmadienį.

— Argentinos valdžia konfiskavo 10,000 tonų spausdinamojo popierio, priklaususio La Prensa, didžiausiam Buenos Aires dienraščiui, kuris niekad nerėmė prezidento Perono politikos.

— Prezidentas Peronas neseniai pareiškė, kad Argentinai nėsąs pavojingas komunizmas.

— Sovietų kariuomenės vadovybė Berlyne britams pranešė, kad netrukus rusų parašiutistai pradėsią bandymus tame "oro koridoriuje", kur skraido anglų lėktuvai.

— Čekoslovakijos parlamentas priėmė įstatymą, pagal kurį bus baudžiami asmenys, pareiškę opozicijos valdžiai.

— Cenzo Biuras pranešė, kad šiuo metu Kalifornijoje gyventojų yra virš 10,000,000.

Kai Rusija kalba, tai Sirija miega

Sirijos delegatas Faris el Khoury J. T. Saugumo Tarybos posėdyje, Paryžiuje, užmigo, kai Sovietų Rusijos delegatas Višinskis kalbėjo. Pastebėjęs tai, Višinskis tarė:

"Aš linkiu Sirijos delegatui geros sveikatos ir ilgo amžiaus — ir aš tikiu, kad jis mane girdi."

Bet el Khoury nė krust. Tada Višinskis tiesioginiai kreipėsi:

"Kokiu būdu jūs galėtumėte mane girdėti?"

Sirijos delegatas pabudo tik tada, kai jo kaimynas suplojo jam per petį.

Visi delegatai nusijuokė, o Višinskis toliau tęsė savo atakas prieš Vakarų valstybes.

LAUKAITIS PASKIRTAS TREMTINIAMS ĮKURDINTI KOMITETO PIRMININKU

Iš Baltimorės pranešama, kad adv. W. F. Laukaitis, SLA prezidentas, paskirtas kitoms gana svarbioms pareigoms.

Marylando valstybė yra pasiryžusi suteikti prieglaudą ir darbą, ypač žemės ūkyje, mažiausiai 1,500 tremtinių. Be valdinių įstaigų, kurios rūpinsis tų Europos tremtinių įkurdinimu, Marylando valstybės gubernatorius Wm. Preston Lane, Jr. dar ryžosi įtraukti į šį darbą ir plačiąją visuomenę. Nutarta suorganizuoti tremtiniams įkurdinti valstybės komitetą su skyriais visuose apskričiuose. Šio komiteto pirmininku paskirtas adv. W. F. Laukaitis, SLA prezidentas.

Kreipdamasis į W. F. Laukaitį, kaip SLA prezidentą, gubernatorius Lane rašo:

"Man labai malonu skirti jus šio komiteto nariu ir pirmininku, žinant, kad jūs drauge su mumis rūpinsitės ir bendradarbiausit šioje svarbioje programoje."

Nėra abejonės, kad iš tų 1,500 tremtinių, kuriems Marylando valstybė siūlo pastogę ir darbą, nemenkas skaičius bus lietuvių. Lietuviams tremtiniams, atvykusiems į Marylando valstybę, bus dvigubai šilčiau, žinant, kad šiam kilniam, humaniškam darbui vadovauja jų tautietis.

JOHN L. LEWIS PRIEŠ TRUMANĄ

Metinėje angliakasių unijos konvencijoje Cincinnati, Ohio, John L. Lewis stipriai atakavo Trumaną, kaip pavojingą ne tik angliakasiams, bet ir Jungtinėms Valstybėms... Lewis ragino angliakasius "daryti ką nors", kad Trumanas nebūtų perrinktas.

Kai dėl baudos, kurią federalinis teismas buvo priteisęs angliakasių unijai (viso 2,10,000 dol.) tai Lewis pareiškė: "Darbininkai turi kasti anglis tai baudai mokėti. Kiek žmonių žus, bemokėdami? Kiek žmonių susižeis? Harry nerūpi." Pagaliau Lewis pasakė, kad jeigu Trumanas nebūtų buvęs "bailys", jis būtų jį, Lewis, pasiuntęs į kalėjimą...

Kaip žinoma, Lewis yra republikonas, bet 1936 metų rinkimuose jis rėmė Rooseveltą. Vėliau, 1940 m., Lewis išėjo prieš Rooseveltą ir rėmė Willkie. Šį kartą, kritikuodamas Trumaną, Lewis savo angliakasių neragino balsuoti už Dewey.

SVARSTO SKUNDĄ PRIEŠ RUSIJĄ

Tuo metu, kai Jungtinių Tautų Saugumo Taryba Paryžiuje ruošėsi svarstyti Berlyno krizės klausimą, iš Maskvos atsiliepė Molotovas. Jis pasiūlė šaukti Keturių Didžiųjų užsienio reikalų ministerių konferenciją Vokietijos klausimui svarstyti.

Bet Marshallas, Bevinas ir Schumanas, trijų Vakarų demokratijų vardu, šį Sovietų Rusijos pasiūlymą atmetė. Buvo atsakyta, kad tokia konferencija būtų galima šaukti tik tuo atveju, jeigu Sovietai atšauktų Berlyno blokadą.

Iš Paryžiaus pranešama, kad šiuo Molotovo manevru Sovietų Rusija norėjusi sutrukdyti Saugumo Tarybai svarstyti Berlyno krizės klausimą. Tuo tarpu tiek Molotovas Maskvoje, tiek Višinskis Paryžiuje bandė įrodinėti, kad Vokietijos klausimas nėra Jungtinių Tautų reikalas ir kad Berlyno blokada nėra pavojinga taikai.

Bet visai kitaip į tai pažiūrėjo kiti Saugumo Tarybos nariai. Spalio 5 d. Saugumo Taryba, 5 balsais prieš du, nutarė svarstyti Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos skundą prieš Sovietų Rusiją. Tik Sovietų Rusija ir Ukraina balsavo prieš.

Višinskis tuojau pareiškė, kad Berlyno krizės klausimo įtraukimas į Saugumo Tarybos darbotvarkę yra Jungtinių Tautų statuto laužymas. Kitais žodžiais, Sovietų Rusija ir Ukraina yra nutarusios dėl to J. T. Saugumo Tarybą boikotuoti.

Kaip žinoma, Sovietų Rusija yra panašiai pasielgusi 1946 m., kai J. T. Saugumo Taryba svarstė Irano skundą prieš ją. Tada Gromyko atsistojo ir apleido Saugumo Tarybos posėdį New Yorke. Nežiūrint to, Sovietų Rusija tada vis dėlto buvo priversta atšaukti savo kariuomenę iš Irano.

EISENHOWERIS PARAŠĖ KNYGĄ — KRYŽIAUS KARAS EUROPOJE

Lapkričio 22 d. viena New Yorko leidykla išleidžia gen. Eisenhowerio atsiminimus iš karo Europoje. Ši 576 puslapių knyga pavadinta Crusade in Europe arba Kryžiaus karas Europoje. Atsiminimuose — nuo Pearl Harbor iki Vokietijos kapituliacijos— paliečiami visi svarbiausi karo įvykiai. Knyga gausiai iliustruota — paveikslais ir žemėlapiais.

Šis gen. Eisenhowerio veikalas išeina ir Anglijoje. Vėliau Kryžiaus karas Europoje bus išverstas ir išleistas italų, prancūzų, švedų, olandų, danų, graikų, suomių, norvegų, portugalų ir ispanų kalbomis.

Knygos vardas paimtas iš gen. Eisenhowerio, Vakarų sąjungininkų vyr. kariuomenės vado, įsakymo pradėti Europos invaziją. 1944 m. birželio mėnesį gen. Eisenhowerio pasirašė įsakymą: "Jūs pradedate didįjį kryžiaus karą, kuriam mes ruošėmės daug mėnesių."

Manoma, kad Kryžiaus karas Europoje bus išspausdintas milijonuose egzempliorių ir pardavinėjamas visuose pasaulio knygynuose. Veikalas esąs labai įdomus.

Aš tik pradėjau kovoti, – sako Trumanas

Praeitos savaitės pabaigoje prezidentas Trumanas grįžo iš ilgos, 8,300 mylių, rinkiminės kelionės, kurios metu jis pasakė daug kalbų, nukreiptų prieš republikonus ir jų kandidatą į prezidentus, Dewey. Grįžęs keletui dienų į Washingtoną, prezidentas pareiškė: "Aš tik pradėjau kovoti."

Iš tikrųjų, Trumanas yra nusiteikęs labai kovingai. Sekantis Trumano maršrūtas — Delaware, Pennsylvania, New Jersey ir New Yorko valstybės.

Prezidentas Trumanas yra įsitikinęs, kad lapkričio 2 d. rinkimus laimės demokratai, ir Baltųjų Rūmų šeimininku bus perrinktas jis pats. Nepaisant 140 pasakytų kalbų, prezidentas jaučiasi energingas ir nepavargęs. Manoma, kad Trumanas rinkiminėje agitacijoje dalyvaus iki pat paskutinės dienos. Šio maršrūto metu, Trumanas aplankys net Albany, savo oponento sostinę. Vėliau demokratų kandidatas aplankys Ohio, Illinois, Wisconsin ir Minnesota valstybes.

Keliaudamas su rinkiminėmis kalbomis, republikonų kandidatas Thomas E. Dewey atsilankė ir garsiuose mormonų maldos namuose, Salt Lake City, Utah. George Albert Smith, tų maldos namų prezidentas, gieda kartu su gubernatorium Dewey, kuris buvo tik ką pasakęs kalbą 12,000

Amerikos Lietuvių Savaitė

DIDŽIULIO PIKNIKO ĮSPŪDŽIAI

UNION CITY, Conn. — Šalpos reikalams rengta gegužinė buvo sekminga ir paliko malonių įspūdžių dalyviams. Šios gegužinės rengėjai Waterburio Liet. Šalpos K-to nariai ir vadovai dr. M. J. Colney ir ponia Colney atliko didelį darbą. Apie šią gegužinę rašė Waterburio amerikiečių spauda, rašo ir lietuvių spauda, nes tokia gegužinė iš tikrųjų pavyzdinga.

Pirmą kartą man teko šiame piknike susipažinti su žymiais tautiečiais iš vakarų Europos atvykusiais: su gen. Černium ir prof. Žilinsku bei kitais, kurie atvyko kartu su Lietuvos Konsulo attache p. Simučiu ir Albinu ir Ieva Trečiokais iš New York ir Newark.

Dr. Petras Vileišis, waterburietis, a. a. Jono Vileišio sūnus supažindino ir su kitais garbingais svečiais.

Suvažiavo daug žmonių. Šokių pavilijone Abraičio orkestrui grojant, jaunieji šoko, senieji, tarsi į atlaidus suvažiavę, sveikinosi, kalbėjosi, dalijosi įspūdžiais, Prie pavilijono Waterburio lietuvaitės, K-to narės, demonstravo eksponatus, tremtinių rankdarbius bei leidinius. Norėtųsi nupirkti, bet neparduoda, tiktai parodo žmonėms.

Žodžiu, nuotaika visų gera, diena graži, skamba muzika, dainos.

Atvyko ir amerikiečių svečių, kurių tarpe Waterburio mėras Snyder, kongresmanas Peterson.

Prasidėjo programa. Miniai susikaupus, per garsiakalbį nuaidėjo dr. M. J. Colney balsas — svečių pasveikinimas. Paskui kalbėjo mėras Snyder. Aš ir kiti stebėjomės išgirdę gražią lietuvišką mėro Snyder kalbos įžangą: "Gerbiamos ir gerbiamieji lietuviai!" Vėliau patyriau, kad p. Snyder vedęs lietuvaitę, taip pat kongresmano Petersono žmona —lietuvaitė.

Snyder pasakė gražią kalbą. Jo pareiškimai lietuviui malonūs, tarsi giminaičio ar tautiečio, gero lietuvių prietelio: Lithuanians and Lithuania shall live! Šį mėro šūkį lydėjo gausūs aplodismentai.

Kongresmonas Peterson pareiškė: "Esu jūsų draugas, nes arti šios gegužinės Union City gyvenu ir visus lietuvius pažįstu, žinau ne tiktai jų būdo savybes, bet visas jų pergyvenamas bėdas ir problemas, nes mano žmona lietuvaitė ir aš tarp lietuvių užaugęs."

Toliau Peterson pareiškė: "Nenusiminkite, maskoliai nebus amžini valdovai jūsų tėvų krašte. Lietuva kaip buvo laisva ir vėl tokia bus, ir ji bus ateityje įtakingesnė ir žymiai didesnė negu buvo maskoliams ją pagrobus!

Simutis savo kalboje pažymėjo: "Nenustokim vilties! Mūsų tauta pergyveno daug sukrėtimų, teroro, pergyvens ir dabarties maskolių okupacipą, Lietuva bus laisva ir nepriklausoma! Tarp kita ko jis dar pridėjo: nors rusų konsulatai bandė registruoti amerikiečius lietuvius rusų piliečiais, norėjo paimti į globą amerikiečių lietuvių mirusių palikimus —turtą ar nuosavybes, tačiau veltui buvo jų pastangos. Amerika nepripažįsta Lietuvos pagrobimo. Valstybės Departamentas įsakė 48 valstijų gubernatoriams ir teismams nepripažinti rusų konsulų registracijos ir noro paimti paimti amerikiečių lietuvių mirusių palikimus. Šis faktas rodo, kad Lietuvos konslatai ir Washingtone atstovybė tebėra Lietuvos valdžios pareigūnai ir lietuvių globėjai.

Gen. Černiaus kalba buvo įspūdinga. Pavaizdavo lietuvių tautos dabarties tragedijas, tremtinių bėdas ir vargus bei badą. Jis reiškė padėką Amerikos lietuviams už šelpimą tremtinių ir pastangas perkelti juos į Ameriką. Dar dėkojo ir prašė visų nenuleisti rankų ir rūpintis tremtinių reikalais. Baigdamas kalbą, pareiškė stiprią viltį, kad Lietuva vėl būsianti laisva.

Gen. Černiaus vizitas mūsų valstybėje ne paskutinis. Esu gavęs iš jo pažadą aplankyti Hartfordą spalio mėn. pabaigoje.

Garbė ir padėka už šias kalbas priklauso Waterburio veikėjoms ir veikėjams.

Spaudos atstovai fotografavo svečius ir gegužinės dalyvius, gegužinėje išstatytus tremtinių rankdarbius ir kitus eksponatus. VMK.

Rugsėjo 26 d. LVS skyriaus suruošto pikni ko (Union City, Conn.) programos dalyviai. Iš kairės — Dr. M. J. Colney, gen. Jonas Černius, A. S. Trečiokas, A. Simutis ir Jonas Valaitis. Šie, kalbėjusieji piknike, asmenys stovi prie eil lės pakietų, paruoštų išsiųsti tremtiniams į Europą. Kalbamo pikniko pelnas taip pat skiria mas tremtiniams šelpti.

Vieša padėka waterburiečiams

Nuoširdžiai dėkoju Dr. M. ir A. Colniams ir H. Stulginskaitei iš Waterburio, Conn., kurie atsiliepė į mano alkano džiovininko šauksmą, paskelbtą Vienybėje, ir mane sušelpė. Jonas Stankaitis, Bad Muender, Deister, Hospital, Germany BZ.

WATERBURIO LIETUVIŲ ŽINIOS

LVS piknike buvo paprašyta žmonių pasirašyti užtikrinimo kambariui ir darbui gauti blankus. Viso gauta pažadų 50 žmonių. Blankai greit bus pasiųsti į BALF'ą. Jų skaičius vis didėja.

Prie progos noriu pranešti Waterburio ir apylinkės gyventojams, jei kas norėtų BALF'o blankų, malonėkite kreiptis į dr. M. J. Colney, 148 Grand St., Waterbury. Blankai ir patarnavimas visiems veltui. Būtų gerai, kad mažą aukelę paskirtumėt BALF'ui padengti jų išlaidas, bet tai tik BALF'ui, o ne kam kitam.

***

Pastebėjau, kad spauda plačiai rašo, jog Amerikos Lietuvių Tarybos vadovai lankėsi pas prez. Trumaną. Tai labai gerai, kad nesnaudžiama, nors tarybininkų pranešimas gerokai skiriasi nuo valstybės departamento pranešimo.

Jeigu tarybininkai nusilenkė eidami pas nusibankrutijusią demokratų partiją, tai kodėl jie nesikreipė į Wallace, People's Party? Juk Wallace prižada visam pasauliui daug daugiau, negu Trumanas??? MJC

Iš Waterburio pranešama, kad dr. M. J. Colney vadovaujamų radijo programų laikas WWCO stotyje dabar bus toks:: šeštadieniais nuo 9:15 iki 10 v. vakare.

TORONTO LIETUVIŲ ŽINIOS

TORONTO, Ont. — Rugsėjo mėn. 26 d. Toronto šv. Jono Krikštytojo parap. salės patalpose įvyko Toronto mieste gyvenančių lietuvių metinis susirinkimas ir naujosios Tarybos rinkimai.

Išklausius senosios valdybos ir revizijos komisijos pranešimų, po trumpų diskusijų buvo Tarybos rinkimai.

Slaptu balsavimu į naują Tarybą pagal balsų daugumą išrinkti: Sakalauskas, P. Štuopis, Jonuška, Šaulius, Dervenis, Žyžys, Vasiliauskas.

Revizijos komisija, vienbalsiai pritarus susirinkimui, liko senoji. Revizijos komisiją sudaro:

Indrelienė, Jokubynas ir Ramanauskas.

TORONTO LIETUVIŲ KOLONIJA AUGA

Paskutiniu laiku visa daugiau atvyksta į Toronto lietuvių.

Rugsėjo mėn. 8 d. General M. B. Stewart American Army laivu, kuriuo iš Europos atvyko 860 emigrantų, atvyko 50 lietuvių.

Daugiausia jų apsigyveno Toronto mieste bei apylinkėse. A. Bartkus.

Julija Rastenienė, žinoma Baltimorės veikėja, viešėjo **Clevelande, Ohio,** pas savo motiną p. Baltrukonienę.

Bridgeporto žinios

BRIDGEPORT, Conn. — DP blankų jau net po keturias blankas yra išpildę. Štai pirmieji: L. Radzvilas, P. Kuklerius, J. Bacevičius, S. Skilkas, A. Breiva, S. Kaminskas, F. Karalius, K. Bendoraitis, Šimkus, I. Ignatavičius, T. Budraitis, Šakočius, J. Pudimas, J. Chepskis, S. Andriuškevičius ir k. Vėliau pranešime kitus. Prašome pildyti visi, nežiūrėkite, kokios spalvos esate, eikite į parapijos raštinę, pas vikarą kun. V. Pranskietį ir A. Stanišauską — viskas bus užpildyta. Kurie turite atliekamus kambarius, prasoma pranešti klebonijon, labai svarbu žinoti.

Jau yra septyni atvykę, visi buvę Lietuvos aukštųjų mokyklų studentai, be to, dar atvyko buvęs aukštas Lietuvos kariuomenės karininkas Jonas Katkus. Dabar jis rūpinasi kitus atkviesti į šią šalį.

Parapijos choras, kiek teko nugirsti, turės savo metinį koncertą ir vaidinimą lapkričio 21 d., parapijos svetainėje, ne tik vietiniai dainininkai, bet ir atvykę iš Vokietijos jaunuoliai pasirodys. Be to, J. Katkus pasakys trumpą kalbą DP reikalais. Visi turėtų tą dieną dalyvauti su jaunimu ir išgirsti gražių dainų.

Karolina Vogelis praeitą savaitę buvo palaidota su bažnytinėmis apeigomis iš lietuvių bažnyčios. Daug jos draugių ir draugų dalyvavo laidotuvėse. A.

IŠRINKO A. OLĮ

CHICAGO, Ill. — Cook apskrities tautinių republikonų grupių pirmininku yra išrinktas adv. A. Olis.

Ona Burbienė - Pocienė, kilusi iš Degučių km., Tauragės apskr., ieško Amerikoje gyvenančios tetos Onos Budriutės - Burbienės. Prašoma rašyti: Ona Pocienė, Ingolstadt, Donau, Lith. DP Camp, Germany, US zone.

Teiks pagalbą

NEW BRITAIN, Conn. — Rugsėjo 23 d. Lietuvos Rėmėjų Sąjungos susirinkime nutarta iš sąjungos iždo paaukoti 50 dol. BALFui ir 50 dol. Amerikos Lietuvių Tarybai. Taip pat buvo susirūpinta, kad sąjungos nariai labiau stengtųsi padėti tremtiniams.

Sąjungos susirinkimai esti kiekvieno mėnesio paskutinį trečiadienį vakarais Lietuvių Name, 354 Park St. Kviečiami nauji nariai.

Sąjungos pirm. yra P. Poškus, o sekretorius — A. J. Brinius.

IŠPILDŽIUSIEMS BALF BLANKUS

Tremtiniams atsiimti pildykite BALF blankus ir toliau. Taupykite laiką sau ir BALF Centrui: — Išpildykite blankus dviejose kopijose ir grąžinkite BALF Centrui.

Pasiųstieji į Europą blankai grąžinami BALF Centrui į New Yorką, tik tada jiems duodama eiga.

Patikrintieji blankai BALF paruošiami ir persiunčiami imigraciją tvarkančioms įstaigoms.

Tik blankus BALF Centrui pasiuntę nesitikėkit, kad tremtiniai tuoj ir atvyks. Juos turės Europoje patikrinti ir paruošti kelionei.

Per mėnesį laiko dabar tegalės atvykti dar kol kas tik po apie 1,600 visų tautybių žmonių.

Pirmieji atvyks spalių mėn. gale — į New Yorką ir Bostoną.

Juo greičiau atsiųsite išpildytus blankus, to greičiau tremtiniai atvyks.

TREMIA BRAZILIJOS LIETUVIUS KOMUNISTUS

Brazilijos valdžia yra nutariusi ištremti į Anchieto salą prieš kiek laiko suimtuosius lietuvius komunistus "draugus": A. Kučinską, p. Černiauskienę ir kitus.

Bee Hive Restaurant
VINCAS A. ALUKONIS, sav.
ALUS IR UŽKANDŽIAI
56 High Street
NASHUA, N. H.

Lietuviams gerai žinomas restoranas
CITY LUNCH
J. KAIRIS, Sav.
42 Millbury St.
Worcester, Mass.

FLAMINGO RESTORANAS
Ciprijonas Paskevičius ir Sūnūs, sav.
ALUS IR UŽKANDŽIAI
28 Factory Street Nashua, New Hampshire
Tel. 4159

LITHUANIAN CAFE
BALYS MASYS, savininkas
VYNAS — LIKERIAI — ALUS
171 WASHINGTON STREET HAVERHILL, MASS.

Empire Laundry
17-35 Myrtle Street
LYNN, MASS.

Boston Baking Co.
Lietuviška
DUONA IR PYRAGAI
8 Ames Street
Lowell, Mass.

Lowell Bottling Co.
L. PAULAUSKAS, sav.
ĮVAIRŪS GĖRIMAI
573 - 575 Lawrence St.
LOWELL, MASS.
Tel. 2-7361

Stanley's Cafe, Inc.
Stasys ir Frances Puidokai, sav.
313 Park St.
Lawrence, Mass.
Tel. 2-9346

Sunki st Bakery
Lietuviška
DUONA IR TORTAI
Vladas Krasauskas, sav.
93 Exchange Street
Lawrence, Mass.

Lietuviška Aludė
Jonas Grigaliunas, sav.
388 Hampshire Street
LAWRENCE, MASS.

HARTFORD AVENUE
RESTAURANT
Andrew Svirinas, sav.
36 HARTFORD AVENUE
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. 6639

LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA
J. Markiewitz and Sons
15 Trumball Street
NEW HAVEN, CONN.

A D A M' S
SERVICE STATION
Adomas Radauskas, sav.
Padangos, gazolinas ir aliejus
GROSERIO KRAUTUVĖ
808 Main St. Watertown, Conn.
Tel.: Watertown 278

Cherry Restaurant
Malonus patarnavimas
GĖRIMAI IR VALGIAI
248 Cherry Street
WATERBURY, CONN.
Tel. 5—6476

DR. M. J. COLNEY
148 Grand Street
WATERBURY, CONN.
Telefonas 3-4747
PRIĖMIMO VALANDOS:
nuo 10 val. ryte iki 8 val. vak.

FRANK T. ROHM
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
karo veteranas
Liūdesio valandoje sąžiningai patarnauja
434 STRATFORD AVE. BRIDGEPORT, CONN.
Tel. 4—8498

SUNSET RESTORANAS - SVETAINĖ
Danielius Usanis ir Juozas Rasiulevičius, sav.
SVETAINĖS VESTUVĖMS IR KITIEMS PARENGIMAMS
456 Wethersfield Avenue Hartford, Conn.

HATCHKISS STREET GARAGE
JONAS J. MAZILIAUSKAS, sav.
DODGE sunkvežimiai ir karai PLYMOUTH karai
PILNAS KARŲ TAISYMAS
47 HATCHKISS ST., NAUGATUCK, CONN.
Telefonai:
Biznio Naugatuck 5727 Rezid. Woodbury 321-3

NEW BRITAIN, CONN.

QUALITY MARKET
Tai vieta, kur žmonės gauna sveiką, šviežią pirmos rūšies maistą
VIKTORAS ABECIŪNAS
356 Park Street Tel. 1481

PAUL'S RESTAURANT
PAUL VIŠNIAUSKAS
31 Spring Street Tel. 8774

WATERBURY, CONNECTICUT

BLUE SHUTTER RESTAURANT
Mūsų patalpos tinkamos baliams, vestuvėms ir kitokiems pokyliams
Aplankykite mūsų Bavarišką kambarį
FLORENCE YUSKAS DANOSKY, sav.
776-780 BANK STREET Tel. 3-9652

JOE'S TIRE SHOP
Joe Samoska, Savininkas
241 N. MAIN STREET
Telefonas 3-2414

CASINO GARDEN RESTORANAS
Vincas ir Marija Lang, savininkai
PUIKŪS GĖRIMAI, LIETUVIŠKI VALGIAI
SALĖ PRAMOGOMS IR PARKAS VASARAI
Penktadieniais ir Šeštadieniais Muzika
128 NORTH ELM ST. Tel. 49920

RENDEVOUS RESTAURANT & GRILL
Ona Pakamanaitė-Dapšienė ir Sūnus, savininkai
ĮVAIRŪS GĖRIMAI IR VALGIAI
MALONI VIETA SUSITIKIMUI
685 No. Riverside Streeet Tel. 3-9932, 3-6864

PHILADELPHIA, PA.

NATIONAL PRODUCTS CO.

HARRY A. CAPLEN

Alui pilstyti priemonės. Stiklai barui. Indai. Šaukutės ir šaukštai. Stiklai ir krėslai.

Barų įrengimai.

109-113-115 NORTH 2nd ST.,

DAPŠIS CAFE—LIETUVIŠKA UŽEIGA

Pasirinkimui vynai, likeriai ir alus. Gardus namatose gamintas valgis.

1327 W. SOMERSET STREET

Patogu privažiuoti iš No. Phila. ir Redding St. stočių.

GUS TUNAITIS

— RESTORANAS —

3701 Old York Road

SONIA CAFE & RESTAURANT

SOPHIE MICH, sav.

LIKERIAI VYNAS-ALUS

9 S. Seventh Street Tel. Market 9916

BARTH'S CAFE

BALTRAMIEJUS BURZA, savininkas

3405 N. 2nd Street Telefonas NE 4-0465

RESTORANAS - BARAS

E. LAURUTIS, savininkas

ĮVAIRŪS GĖRIMAI, GERI UŽKANDŽIAI

3100 N. 10th STREET PHILADELPHIA, PA.

GRUSH HOTEL AND BAR

ADAM GRUSH, SAV.

Kampas BROAD ir RACE STREETS

(prie Broad Street Stoties)

Tel. Rittenhouse 6-6530

WOODLAND CAFE

B. J. TRIBULAS, Sav.

63rd STREET at WOODLAND AVENUE

Telefonai: *Saratoga 9656, West 4117*

MALONI LIETUVIŠKA UŽEIGA

ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.

113 SOUTH 34th STREET

Arti Pennsylvanijos Universiteto

RAY'S CAFE

RAYMOND WASIKONIS, sav.

ALUS—VYNAS—LIKERIAI—UŽKANDŽIAI

2826 MASTER STREET PHILADELPHIA, PA

Tel. PO 5-2222

BROCK'S CAFE

ĮVAIRŪS GĖRIMAI IR UŽKANDŽIAI

JOHN BROCK, sav.

2227 PINE STREET PHILADELPHIA, PA

Tel. LO 7-9144

JIM'S TAVERN

ANNA IR JIM WICKIS, sav.

GĖRIMAI IR VALGIAI

Žuvies maistas — mūsų specialybė

2500 S. DEWEY ST., PHILADELPHIA, PA.

Tel. BE 6-2139

MRS. ADAMS CAFE

Alice Valančienė, sav.

PUIKŪS GĖRIMAI IR VALGIAI

2701 W. THAMPSON ST. PHILADELPHIA, PA.

Tel. STevenson 2-5625

JOHN STARAHS

RESTORANAS IR BARAS

34 No. 8th Street (kampas Filbert St.)

PHILADELPHIA, PA.

PETER DAVIDONIS

VYNAI — LIKERIAI -- ALUS

2327 Brown Street Philadelphia, Pa.

VIENYBĖS KONCERTAS PHILADELPHIJOJE

MARIJONA STRUMSKIENĖ

Jau visiems gana gerai žinoma, kad šeštadienį, lapkričio 20 d., Lietuvių Muz. Namo salėje, Philadelphijoje, bus Vienybės koncertas, kuriam ruošiama nepaprastai įdomi programa. Marijona Strumskienė, kurios paveikslas čia dedamas, scenoje statys labai įdomius gyvuosius paveikslus, vaizduojančius Lietuvos praeitį, dabartį ir ateitį. Šių paveikslų atvaizdavime dalyvaus išimtinai vietos jaunimo talentai. Kaip jau buvo rašyta, šiame koncerte, Philadelphijoje, pirmą kartą dainuos Anna Kaskas, Metropolitan operos artistė. Be to, programoje dalyvaus žinoma šokikė Čiurlytė, kuri neseniai atvykusi iš tremties. Kadangi Philadelpijos lietuviai, kaip ir daugelis lietuvių, mėgsta juokus, todėl šio koncerto programoje turėsime žinomą artistą Juozą Olšauską iš Amsterdam, N. Y. **Koncerto pradžia 6 val. vakare.** Koncerte bus daug svečių iš New Yorko.

TRUMPAI IŠ VOKIETIJOS

— Pasunkėjus DP gyvenimo sąlygoms, šiek tiek pagyvėjo pabaltiečių repatriacija į Pabaltijį. Gautomis žiniomis, Kaselio repatriacijos įstaigoje užsirašė grįžti "namo" 38 latvių šeimos, 20 lietuvių šeimų ir 2 estų.

— Rugsėjo 10 d. Augsburgo mieste, Vokietijoje, lietuvių krepšininkų rinktinė 19 taškų skirtumu laimėjo prieš amerikiečių zonos vokiečių rinktinę.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Licensed Penna and New Jersey

1601-03 So. 2-nd Street Tel.: DEW 5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

1113 Mt. Vernon Street Telefonas Poplar 4110

Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakeleivingiems suteikiama nakvynė—viskas nemokamai.

Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį —mes visados pasirengę suteikti geriausį patarnavimą.

BALIN'S FUNERAL HOME

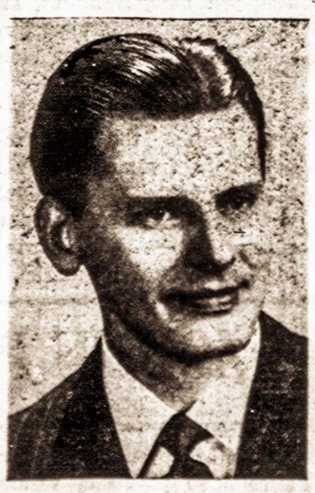

2016 E. ALLEGHENY AVE.,

PHILADELPHIA 34, PA

Tel.: GA 3-1411

Mano laidojimo įstaiga naujai, gražiai įrengta, pagal vėliausius reikalavimus. Liūdesio valandą prašomi kreiptis į mane — suteiksiu tinkamą patarnavimą.

FRANK A. BALIN

Laidotuvių Direktorius

Lietuviškas restoranas miesto centre

JUOZAS SAKOLIS-SAKALAUSKAS, sav.

ĮVAIRŪS GĖRIMAI IR UŽKANDŽIAI

2nd ST. ir MARKET ST., PHILADELPHIA, PA.

Tel. MA 7-9331.

BALF POSĖDŽIAUS CHICAGOJE

BALF pirmininkas kun. Dr. Jį B. Končius lankėsi daugelio vietų BALF skyrių atstovų susirinkimuose ir teikė informacijas BALF vajaus reikalais, ragino ruoštis BALF seimui spalio (October) 15-16 dienomis, Morison viešbuty, Chicagoje ir dalyvavo Chicagos BALF apskrities susirinkime, kuriame išrinktos BALF seimui rengti, bankietui ruošti bei svečiams priimti komisijos. Seimui rengti komisija pasirūpins seimo programomis, parūpins delegatams ženklelius, o svečiams priimti komisija pagelbės surasti delegatams nakvynes. BALF seimui rengti išrinkta tokia komisija: Adv. Antanas A. Olis, pirmininku; F. Pumputis, vicepirmininku; kun. Ignas Albavičius, iždininku; Viktorija Tūbelienė ir Elzbieta Samienė, sekretorėm. Spaudos Komisija: Pranas Dailidė, Elzbieta Samienė, Dr. Kazys Drangelis, W. Enčeris ir K. Deveikis. Finansų Komisija: J. Kass, Br. Tūbelis, ponia Linkus. Programos komisiją: Juzė Daužvardienė ir Nora Gugienė. Priėmimo komisija: F. Pumputis, ponios Srubienė ir Šimaitienė.

Būdamas Chicagoje, pirmininkas dar pasirūpino, drauge su kun. Ign. Albavičium, pakviesti Kardinolą Stritch. Garbingasis lietuvių draugas Kardinolas Stritch kvietimą mielai priėmė. Kardinolas Stritch dalyvaus BALF poseiminėj vakarienėj, spalio (October) 16 d. 8 val. vakare, Hotel Morrison, Chicagoje. BALF direktoriai nutarė taip pat kviesti Illinois gubernatorių ir Chicagos miesto merą, taip pat ir kitas žymesnybės.

PATARIAM KREIPTIS PAS GIMINES IR PAŽĮSTAMUS

BALF Centras pasiuntė į Europos tremtinių lietuvių spaudą ir įgaliotiniams pranešimus, kuriais patarta tremtiniams tiesioginiai kreiptis į savo gimines bei pažįstamus Amerikoje, prašant darbo ir buto garantijų į Ameriką atvažiuoti. Tremtinių paraginti Amerikos lietuviai daug mieliau pildo BALF blankas.

Maryland valstybė padės tremtiniams

BALF vice pirmininko adv. Nado Rastenio pranešimu, Maryland valstybė pradeda labai rimtai ruoštis gelbėti tremtinams apsigyventi jos ribose. BALF veikėjai Baltimorėje ruošiasi tuoj pradėti BALF vajų ir Baltimorės gerą vardą atatinkamoj aukštumoj išlaikyti.

BALFo pirmininkas imigracijos reikalais

Pirmininkas kun. dr. J. B Končius dalyvavo Nationa Catholic Resettlement Counci posėdžiuose. Ten nurodė BA LF patyrimus, patarė būdus kaip greičiausiai, geriausiai i lengviausiai pagelbėti tremtiniams į Ameriką atvykti.

Posėdžiavo ir tarėsi su Pre zidento Trumano paskirtosio DP Komisijos nariais, ypa su p. Ed. O'Connor, kuris yr nuoširdus lietuvių tauto draugas, daug gelbėjęs ir te begelbsti. NCRC susirinkimuo se, drauge su pirmininku kun dr. J. B. Končium, dalyvavo i BALF Centro iždininkas A. S Trečiokas ir BALF pareigūna Petras Minkūnas, buvęs BAL įgaliotinis Muenchene, Vokie tijoje.

Pirmininkas dalyvavo dar i Nat. Catholic Resettlemen komisijos posėdyj Denver, Co lorado, rugsėjo - Sept. 23 d Ten suplanuoti didelio mast darbai, rasti tremtiniams na mus ūkiuose. **Negavę gimini ar draugų kvietimų, tremti niai bus siunčiami į kitatauči ūkius, toli nuo lietuvių cent rų.**

KUR NIEKAS NEGERIA ALAUS...

(Laiškas iš Vokietijos)

Mums jausmą iš Vokietijos pasprukti labai sustiprino ir neseniai įvykdytoji pinigų reforma.

Prekių kainos paliko tos pačios, kaip ir pirmiau, o uždarbis krito per pus dėl stokos pinigų įmonėse ir pas pirkėjus. Pavyzdžiui, mūsų skysto i brangaus alučio (0,5 DM bo kalui) niekas negeria. Iš t daryklos pajamos smarkia krito. O mums darbo valand skaičių savininkas iš 60 su mažino iki 38. Taigi ir atly ginimas nusistovėjo ties 75DM arba 25 dol. mėnesiui.

Dabar duonos svaras kaštuoja 19 pfenigų, mėsos — DM 35 pf., sviesto 2 DM 3 pf., 10 kiaušinių 1 DM, kostiumas apie 200 DM, dviratis 170 DM, darbo batai 30 DM i t.t. Vadinasi, mano algos užtenka labai silpnam prasimaitinimui. Drabužių prisipirkimas atidėtas neribotam laikui Jei taip tęsis ir toliau, po metų laiko liksime be baltinių nors prekių pilna.

Po pinigų reformos iškilo tik valdininkai ir turtingieji. Darbininkai paliko pusiai be darbo ir pusbadžiui.

Nei kiek negeriau yra si stovyklose gyvenančiais DP kurie dabar gauna labai silpna maistą, ir jei kas nedirba, ta negauna į rankas nei vieno pfenigio. Jų vokiečių ūkis i viso nepriima, o einamųjų reikalų jie vis tiek po truputį turi.

Miestuose galima būtų gauti darbo beveik pagal savo specialybę (250-400 DM mėnesiui), bet miesto valdybos neduoda leidimo butui gauti. Todėl ir reikia likti senoje vietoje ir sukti galvą dėl pinigo, kad neatsidurtum Adomo ir Ievos kostiume. A. Z.

VIENYBĖS KONCERTAS PHILADELPHIJOJE

ŠEŠTADIENĮ,

LAPKRIČIO-NOVEMBER 20 D., 1948 M.

PRADŽIA 6 VAL. VAKARE

LITHUANIAN MUSIC HALL

TILTON STREET IR ALLEGHENY AVENUE

Bus įdomi dainų ir muzikos programa, kurią išpildys žymiausi mūsų artistai.

Rezervuokite bilietą dabar.

BILIETUS GALIMA GAUTI PAS VIETOS BIZNIERIUS, VEIKĖJUS IR KLUBUOSE. ĮŽANGA $1.50.

PHILADELPHIA, PA.

NAUJAI ATIDARYTAS

Restoranas ir Baras

EDVARDAS IR JULĖ BRESLAUSKAI, sav.

1645 Margaret Street

(pusė bloko nuo Frankford ave.)

PHILADELPHIA, PA.

Tel. JEfferson 3-2328

Star Grill

JONAS UKNAS, sav.

Vynas - likeriai - alus

608 N. 11th STREET

WILLIAM VALAITIS

Visokeriopas automobilių taisymas

1730-2 E. Moyamensing Avenue

Tel. Howard 0896

Baras - Restoranas

EDMUNDAS FREITICK, sav.

Įvairūs gėrimai ir užkandžiai

612 No. 12th St.

LIETUVIŠKA UŽEIGA

Viktoras Mataitis, sav.

ALUS-VYNAS-LIKERIAI

3501 N. 2nd Street

Telefonas NE 4-1275

FRANKFORD AV. CAFE

John Baltaduonis, sav.

1700 Frankford Avenue

TRAUN'S CAFE

N. E. Cor. 16th and Spring Garden

Phone —

Business LO7-8662, LO7-4967

Residence Cheltenham 2562

NAUJA

Lietuviška Užeiga

VYNAS, LIKIERIAI, ALUS

Raymond Valikonis, sav.

MOUNT VERNON and 12th St. Cor.

Tel. 5-8891

Lietuviškas Restoranas

Antanas Zvigaitis, sav.

Likeriai, Vynas ir Alus

5424-26 Woodland Avenue

Tel. Belgrade 6-5113

Antanas Medalis

BARAS - RESTORANAS

Vynai - likeriai - alus

3101 N. 9th STREET

LIETUVIŠKAS

Restoranas ir Baras

VLADAS SVIKLA, sav.

Gėrimai ir užkandžiai

2637 E. ONTARIO STREET

ANTHONY MARTIN

Restauranas ir Baras

3759 North 7th Street

Lietuviškas Restoranas

Vynas, alus, likieriai ir užkandžiai

JONAS ŽIRADONIS, sav.

Cor. Coal and Nickel St.

POTTSVILLE, PA.

Tel. 9163

Lietuviškas Restoranas

MIESTO CENTRE

Alus, vynas, likieriai ir valgiai.

Juozas Bartashus, sav.

118 No. Centre St. Tel. 900

POTTSVILLE, PA.

S. BULOTA

Batai ir Vyrams Aprėdalai

NEW PHILADELPHIA, PA

P. O. SILVER CREEK, PA.

SIMON DRANGINIS

KIRPYKLA

57 Water Street

New Philadelphia, Pa.

VICTOR ELENAUSKAS

Vynas - likeriai - alus

Perka-parduoda senus automobilius

61 WATER STREET,

New Philadelphia, Pa.

Tel. Silvercreek 2961

VIENYBĖ
412 Bedford Avenue
Brooklyn 11, New York
EVergreen 4-0862

Tremtinių problemos

Tremtinių problemomis šiandien mirgėte mirga visa mūsų spauda Amerikoje. Laikraštinės technikos požiūriu, tai — per tirsta sriuba... Bet tai neišvengiama. Tremtinių įkurdinimo klausimu nemažai rašo ir didžioji Amerikos spauda.

Šį kartą mes norime atkreipti visuomenės dėmesį į tą faktą, būtent, kad DP Komisionierius Washingtone yra paskelbęs naują potvarkį, liečiantį tuos asmenis, kurie nori savo gimines atsikviesti į šią šalį. Žodžiu, asmuo, norįs giminę atsikviesti iš tremties, gali kreiptis tiesiog į Washingtoną šiuo adresu: The Displaced Persons Commission, Premier Building, Fourth Floor, 718 — 18 Street, N. W. Washington, D. C.

Išrašius vadinamą "Relative Affidavit Form" blanką, pažymint giminystės ryšį ir darbo bei buto pažadėjimą, ją reikia pasiųsti aukščiau pažymėtu adresu. Kvietėjo parašas blankoje privalo būti notaro patvirtintas. Jokių kitų obligacijų bei mokesčio nereikalaujama. Pagal DP įstatymą, tremtinio kelionę nuo uosto iki uosto apmoka valdžia.

Tai yra tikriausias kelias savo giminėms iš tremties atsikviesti. Bet svarbiausia — šiuo keliu einant, bus galima išvengti vadinamo protekcionalizmo ir tikybinių organizacijų kišimosi į tremtinių imigracijos reikalus.

MUMS RAŠO

PREKYBININKO ŽODIS

J. Valtys pasirodo nusivylęs lietuviais prekybininkais. Spalio 1 d. Vienybėje jis nusiskundžia, girdi, "jei žydas turi krautuvę, tai jis savo ieroglifais ant lango surango žodį, kad praeivis žinotų, koks šeimininkas. Taip su kiniečiais, ispanais, lenkais. Tačiau labai reta, kad lietuvis prekybininkas išdrįstų parašyti nors vieną panašų lietuvišką žodį."

Atsakymas į tai labai paprastas. Žydų ir kitų tautų žmonės tiki į priežodį "savas pas savą", o mes laikomės "lietuvis pas žydą..." Tuo būdu lietuvis prekybininkas, uždėjęs lietuvišką iškabą, neteks ir savo klijentų svetimtaučių, iš kurių jis pragyvena.

Lietuviai tik tada atsilanko pas lietuvį prekybininką, kada reikia kokios pagalbos. Tada sako: jeigu pas lietuvį negausiu, tai kur aš gausiu?

O kada eina pirkinių pirkti, tada lietuvio prekybininko nepažista.

Aš manau, lietuviai prekybininkai daugiau laimėtų užsidėję ant savo krautuvės "žydišką iškabą", tuomet sutrauktų visus lietuvius pas save.

P.

MINĖTINOS SUKAKTYS

1920 m. spalio 7 d. buvo pasirašyta Suvalkų sutartis, kurioje lenkai pasižadėjo nepulti lietuvių.

Tų pat metų spalio 9 d. lenkai sulaužė sutartį ir užėmė Vilnių.

O tuo tarpu Jungtinės Tautos stebisi...

Mano pastabos

Brooklyniškė Amerika deda kataligų rašytojo Juozo Paukštelio apysakaitę — Raudona rožė. Ten yra tokių sakinių:

"Iš abiejų pusių joja po tris bolševikus. Jų šautuvai su durtuvais, nukreipti į Antano pusę... Bolševikai nusėdo nuo arklių, atrišo Antanui rankas. Vienas iš duobės ištraukė tris kastuvus:

— Išsikask duobę..."

Kitaip jau rašo "draugas" rašytojas Juozas Paukštelis Chicagos Vilnyje:

"— Jei šiandien mes vieni su kitais galime bičiuliautis ir džiaugtis naujais laimėjimais, tai dėkui didžiajam Stalinui..."

O kas per laikai, o kas per papročiai!

***

Amerikai parūpo, kodėl Ieva Rockefellerienė gimdo ne pagal "kalendorių", o Tėvynei — kam čia milijardierienei Vienybė kaip dovana siuntinėjama.

Ar nereikėtų dėl to teisybės vardan pasakyti: kas kam bėda, ne tavo pupos, ne tavo ...

***

Sako, neapsimoka pirmam šeimoj gimti, nes paskui tau užkaria rūpintis ir prižiūrėti vėliau atsiradusiais broliukais bei sesutėmis. Taip būdavo, atsimename, Lietuvoje.

Panašių "bėdų' turi ir pirmieji tremtiniai, atvykę iš Europos. Ir jie turi visokiais "ambasadoriais" būti, įsirengti atskirą "raštinę" laiškams atsakyti, įsigyti Sea Gull siuntiniams siuntinėti...

Dėl to, žinoma, raugoti netenka ir nedoru. Tačiau tai faktai, ir blogiausia, kad labai dažnai ir geriausios valios buv. tremtiniai patys galą su galu nesuduria, nes kišenėje vietoj dolerių stamboka skylė.

JUOZAS VALTYS

RASKIT NORS VIENĄ LAISVĄ...

Rašo P. Leonas.

— Laisvė!

Kaip džiuginančiai ir nuostabiai skamba šitas žodis! Jis vilioja žmogų, kaip dangaus mėlynė, kuri simbolizuoja tą laisvę...

Taip tą žodį LAISVĘ ant savo vėliavos užrašė ir prieš pusantro šimto metų Prancūzijos revoliucijos sukėlėjai.

Tą žodį kartoja supančiuotos pavergtos tautos, kurios gaivinasi vien tik tuo žodžiu ir viltimi...

Tą žodį garsiai maurodama kartoja ir komunistiška meška. O tie, kurie gyvena laisvesnio rytojaus viltimi, ima ir susižavi. Jie kaip peteliškės metasi į šviesą, nenujausdamos, kad jos ten sudegs.

Vien tik ištarimas to žodžio toks saldus, kad jo apakintieji nemato ir nenori matyti paskui tą vėliavą velkamų pančių, teroro, kraujo upės tekančios, ašarų jūros, nes ten baisi nelaisvė!

Ir mes šiandieną esame gyvi liudininkai, kaip pasaulis apakęs nemato baudžiavos, nešamos laisvės vardu!

Ir koks tai negirdėtas pasityčiojimas iš visos žmonijos, iš pačios laisvės!

Raskite man nors vieną visiškai laisvą žmogų visoje Rusijoje, kuri skelbiasi esanti laisvės šalis, ir aš vyksiu į ten!

Bet veltui būtų jūsų ieškojimas!

Nes nė didieji komunistų vadai neturi tos laimės! Vienas neatsargus žodis, ir žmogus nusipelno kalėjimą ir kankinimus! O manote, kad Stalinas laisvas? Pusę savo energijos jis išeikvoja kitų priespaudai ir sulikvidavimui, o kitą pusę — savęs paties apsaugai!

Verkia visa Rusija ir jos užgrobtos tautos, o įbauginti jos agentai bando isteriškai šaukti:

— Pas mus laisvė! Pas mus demokratija!

Ir kaip jie dergia tikruoju demokratijos keliu einančius Vakarus! Žada ateiti ir išlaisvinti!

Tai lygu įžeidimui!

Vaizdingas čia pavyzdys galėtų būti dar dabar vykstantis ginčas tarp vieno Anglijos ūkininko ir Didž. Britanijos. Mat, vedant butų ir gyvenamų patalpų surašymą Anglijoje, vienas ūkininkas atsisakė įsileisti Ministerijos pareigūnus į savo namus, sakydamas:

— Mano namai, mano pilis!

Ir dar nežinia, ar Ministerijai pavyks įeiti į jo butą.

Įsivaizduokite, kad jeigu Sovietų Sąjungoje kas nors

(Pabaiga 7 psl.)

IŠ GYVENIMO MOKYKLOS

Rašo JONAS ŠIAUČIŪNAS

KAM PRIKLAUSO MŪSŲ ATEITIS

Mes, senesnieji Amerikos lietuviai, be abejo, tikime, kad mums pasitraukus iš gyvųjų tarpo, mūsų visuomeninį darbą perims jaunoji karta, tai yra mūsų vaikai.

Taip tikėdami ir nieko nedarydami pritraukti jaunuolių prie lietuviškos veiklos, pasijutome, kad 99 nuošimčiai mūsų jaunimo išslydo iš lietuviškų rankų ir kaž kur dingo. Dabar jau per vėlu susirūpinti ir griebtis ieškoti. Mes jo nerasime. Kaip nemokėjome patraukti, taip nemokėsime rasti. Mes mokame tik tąsytis už srovinį tuščią maišą ir už savo "aš", mums tai "tinka" kaip buv. rusų auklėtiniams.

Lietuviškam jaunimui pritraukti prie lietuvybės reikia laisvos Lietuvos auklėtinių. Jie ir tik jie suras mūsų dingusį jaunimą ir nors dalį jo grąžins prie lietuviškos veiklos, nes mes betikėdami savo vaikų lietuviškumu, su laiku pasiliksime be savų bažnyčių, mokyklų, knygynų, laikraščių, klubų, susiveinijimų. Maža likusio prie mūsų jaunimo dalelė nepajėgė visą mūsų palikimą perimti be dabartinių ateivių pagalbos. Nauji ateivių ir bus tie mūsų sūnūs ir dukros, kuriems mes turėsime viską perduoti ir palikti.

Nepraraskime jų kaip praradome savo jaunimo prieauglį. Dabar laikas pradėti susieiti su jais į geresnę pažintį. Arčiau suėję į pažintis, geriau žinosime, kas jiems būtinai reikalingas pradėtame naujame gyvenime. Jie neturi drąsos mūsų prašyti. Mūsų pareiga pasiūlyti jiems, ypač dvasinio maisto, kuris ilgainiui dar bus jiems reikalingas. Nepaišykštėkime jiems knygų, laikraščių, nors trejetui mėnesių dovanai.

Vienybės Spaudos Fondas neatsisakys patarnauti, jei mes prisidėsime su savo auka. Nepamiršk, brolau, šito kilnaus darbo!

Gyvenimas mus daug moko. Tik bėda, kad mes besisielodami svetimais reikalais, dažnai pamirštame savus. Savų reikalų yra daug ir mums, kaip Vienybės bendradarbiams, reikėtų dažniau apie juos Vienybėje pakalbėti.

Gyvenimo mokykla daug ko mus išmokė, tik, deja, mes dažnai pritingime šitomis žiniomis per laikraštį pasidalyti. Sakoma, tingėjimas savos rūšies liga, — išsigydykime iš jos, rašinėdami į Vienybę.

KAS SUDARO JUNGTINES TAUTAS

Šiuo metu UN priklauso šios valstybės: Afganistanas, Argentina, Australija, Belgija, Bolivija, Brazilija, Burma, Bielorusija, Kanada, Čilė, Kolombija, Kinija, Costa Rica, Kuba, Čekoslovakija, Danija, Dominikonų respublika, Ekvadoras, Egyptas, El Salvadoras, Etiopija, Prancūzija, Graikija, Guatemala, Haiti, Honduras, Islandija, Indija, Iranas, Irakas, Lebanonas, Liberija, Luksemburgas, Meksika, Olandija, Naujoji Zelandija, Nikaragua, Norvegija, Pakistanas, Panama, Paragvajus, Peru, Filipinai, Lenkija, Saudi Arabija, Siamas, Švedija, Sirija, Turkija, Ukraina, Pietinės Afrikos Unija, Sov. Rusija, Britanija, Jungtinės Amerikos Valstybės, Uragvajus, Venezuela, Yemenas ir Jugoslavija.

Generalinės Asemblėjos, vykstančios Paryžiuje, pirmininkas yra Dr. Herbert V. Evatt, iš Australijos, o pirmininko pavaduotojai: Dr. Ang Shih-chieh, Kinija, R. Schumanas, Prancūzija, Dr. Nervo, Meksika, Z. Modzelewskis, Lenkija, A. Višinskis, Sov. Rusija, Ernestas Bevinas, Anglija, G. Marshallas, Jungtinės Amerikos Valstybės.

Saugumo Tarybon įeina: Argentina, Belgija, Kanada, Kinija, Kolombija, Prancūzija, Sirija, Ukraina, Sov. Rusija, Didžioji Britanija ir Jungtinės Amerikos Valstybės.

Atominės Energijos komisiją sudaro visos į Saugumo Tarybą įeinančios valstybės su Kanada.

Ekonominės ir Socialinės Tarybos sudėtyje yra šios valstybės: Australija, Brazilija, Kanada, Čilė, Kinija, Danija, Prancūzija, Lebanonas, Olandija, Naujoji Zelandija, Peru, Lenkija, Turkija, Sov. Rusija, Didžioji Britanija, Jungtinės Amerikos Valstybės, Venezuela ir Bielorusija. Tarybos pirm. — Dr. Malik iš Lebanono.

Patikėtinių Taryboje: Australija, Belgija, Kinija, Costa Rica, Prancūzija, Irakas, Meksika, Naujoji Zelandija, Philipinai, Sov. Rusija, Didžioji Britanija, ir Jungtinės Amerikos Valstybės. Šios tarybos pirmininkas yra kinietis Dr. Liu Chieh.

Tarptautinį teismą sudaro šių valstybių atstovai: Belgijos, Brazilijos, Kanados, Čilės, Kinijos, Egypto, Prancūzijos, Meksikos, Norvegijos, Lenkijos, Sov. Rusijos, Didžiosios Britanijos, Jungtinių Valstybių ir Jugoslavijos. Teismo pirm. — Dr. Guerrero iš El Salvadoro.

UN generalinis sekretorius — Trygve Lie, Norvegija.

Take it or leave it

VITALIS BUKŠNAITIS

The first peacetime presidential election campaign since World War II is now well on its way, and there is no doubt in my mind that the millions of ex-GI's who are civilians again will refuse to vote for the political parties which claim to follow in the footsteps of the F.D.R.-Wallace followers whose primary purpose was to save the Soviet Union from extermination.

***

Those of us who served overseas in the armed forces of the United States have little reason indeed to vote for candidates who helped eliminate the "depression" and "unemployment" by getting us into a war which necessitated scattering millions of our young men all over the world, causing an uprecedented rivalry, especially in war industries, for the remaining manpower at ridiculuosly inflated wages.

***

What makes it particularly simple for the average ex-GI to indentify the politicians in this campaign who are anxious to cash in on their former political affiliations is the fact that both Truman and Wallace claim to have inherited the Sacred Toga of Caesar F. D. R. It fits neither of them, obviously, but ir does reveal the personal incompetence for high office of both candidates.

***

The only choice between Truman and Wallace is whether the voter belongs to a group which has been promised something at the expense of all other groups. Both of these presidential candidates, at the drop of a hat, continue to make the most extravagant promises to any or all groups of our citinzery which will promise to support their candidacy. This is preposterous, of course, and cannot possibly work out. Unfortunately, many of our people seem to enjoy being fooled.

***

This is the "divide and conquer" technique" which temporarily proved to be so successfull for Hitler, and is now being used by Stalin, just as temporarily, let us fervently hope. These boys are merely using, in reverse, one of the truisms upon which our own American Republic was founded. Every schoolboy is familiar with one or another form of it: "United we stand, divided we fall", "In Union there is strength," "E Pluribus Unum", and Franklin's momorable "Let us hang together, or assuredly, we will hang separately."

***

So far, during the present presidential campaign, both Truman and Wallace have shown themselves completely incapable of presenting a sane and intelligent understanding of the problems which are so close to the hearts of the American people. Both have indulged in the most irresponsible utterances, none of which had any factual basis. Indeed, even the average man in the street has had no difficulty in spotting the fallacies in the claims of both these aspirants to F. D. R.'s crown.

***

Meanwhile, Governor Thomas E. Dewey of New York has had little, if any, difficulty in projecting to the citizens of this nation his studied notions and convictions concerning the sensible administration of the office of the President of the United States. As a matter of fact, if the man from Mars were to descend upon us at this time, he would have a good deal of difficulty in being convinced that Tom Dewey isn't the President seeking re-election, rather than candidate Harry Truman.

***

Most of the so-called expert prognosticators of Presidential Elections have already decided that there is little or no point in wasting any further efort to analyze the inclinations of the citizenry of this nation — to their way of thinking, Tom Dewey will be elected President by the biggest landslide of votes in the history of the United States of America. Even the Wall Street betting commissioners are offering 15 to 1 odds that Dewey will be our next president.

***

Why is this? Is it because Tom Dewey has so much more on the ball than any of the other presidential candidates? Come to think of it, on the basis of the campaign so far, this is quite true. However, the average man in the street is quick to point out that the presumably clever politicians who seek to defeat Tom Dewey for the presidency are somewhat stupid in that they are passing up a sure-fire method of attracting some eleven million or so votes.

***

One would imagine that such politicians as Wallace and Truman would have enough political acumen to seek the support of not the negroes, or of the radicals, or of communists, or of farmers, or of labor, but would bend every efort to solicit the vote of the G. I.'s — the hugest single segment of voting power in the nation. There were some eleven million Americans in the armed forces of the United States during World War II, all of whom are now old enough to vote.

***

Eleven million votes ain't hay, no matter how you count them. And if any presidential candidate had unequivocably announced that, if elected, he would see to it that legislation would be introduced to give all ex Service Men a bonus of two or three thousand dollars each, he would have been elected by such an immense majority that it wouldn't even be funny. Fortunately for this nation, neither Truman or Wallace thought of this sure-fire angle, or one of them might have ruined the United States by becoming President.

***

Meanwhile, let us be happy that Tom Dewey, the next President of the United States, is the kind of administrator who will see to it that the veterans will not be forgotten when administrative economies in our Federal government will make it possible to remember them. As Governor of New York State, he showed us how this could be done. There is no reason to believe that he would be less successful in administrating the affairs of the nation. Let's elect the guy and see if he won't do a better job than the people who claim that they are guided the ghost of FDR.

ŽODŽIŲ PASAULYJE...

NARCIZAS — gėlė, be to, mitologinis jaunuolis, įsimylėjęs savo paveikslą vandeny ir pavirtęs gėle; nukeltine prasme — išdidus, gražus, save įsimylėjęs žmogus.

NAUJIEJI AMŽIAI, naujųjų amžių istorijos laiko tarpas, istorikų skiriamas: a. nuo Amerikos atradimo (1492), b. nuo reformacijos pradžios (1517) arba nuo Romos Rytų imperijos žlugimo (1453).

NIRVANA — sielos ramybė; pagal indų mokslą paskutinė sielos gyvenimo stadija, kai ji išsivaduoja iš visų rūpesčių, aistrų, norų ir kt., ir darosi visiškai rami, abejinga džiaugsmui ir pan.

NONSENSAS lotyniškai nesąmonė.

NOTA BENE (lot.) pastebėk, įsidėmėk, pastaba. Sutrumpintai NB.

Prie raudų sienos

Rašo PULGIS ANDRIUŠIS

Sako, žydai didžiųjų švenčių metu susitelkia Jeruzalėje prie raudų sienos ir, daužydami galvas į akmenis, raudami iš barzdos plaukus, apverkia kažkuomet išgriautą karaliaus Saliamono bažnyčią — išrinktosios Dievo tautos šventovę.

Nebuvus pačiam žydų žemėje, sunku būtų atvaizduoti, kaip visos tos apeigos atliekamos, bet, reikia manyti, kad žydai tenai, atsiraudoję iki valiai, ant rytojaus vėl ramiai sau eina į kromelius ir pardavinėja guzikus, šukas, pasispiaudę pirštus, skaičiuoja uždirbtus skatikus.

Bet aš buvau ir pats gyvenu tremtinių stovyklose, cementinėse kareivinėse, kurių kiemuose tautiečiai diena iš dienos, nežiūrėdami ar šventė ar ne šventė, rauda gailėdamiesi savo krašto, pražudyto gyvenimo, karpydami ausimis kaip arklių kaimenė, pajutusi vilkų rują advento naktį, laukdami, prie cementinės sienos dieną ir naktį, nes jiems daugiau nieko neliko, kaip lieti ašaras, nes, išėjus pro geležinius spygliuotus vartus, į juos subeda akis svetimi žmonės, kurie vieno tiktai nori: kuo greičiau kraustykitės iš mūsų šalies, prakeiktieji! Tremtinys, atsiraudojęs prie sienos, neturi kromelio kaip žydas, kur jis galėtų uždirbti savo kasdienį jo rankoms ir galvai įprastą darbą, bent laikinai užmiršti griaunamą šventovę—Lietuvą.

Kaip iš po pakaruoklio kojų išslydo tremtiniui atramos suoliukas ir jis dabar, vėjo siūbuojamas, kabalioja ore, kuris pritvinkęs grėsmės debesų, nedermės audrų ir tamsiai ruškanos ateities šešėliu. Kruvinais juodvarniai skrenda žinios iš anapus geležinės uždangos, sunkiu slogučiu prislėgdamos tautiečius prie cementinių raudų sienos, atverdamos naujas žaizdas ten, kur dar nespėjo surambėti senosios, draskydamos nagais pačias jautriausias vilties slėptuves, kurios dar buvo likę nepaliestos.

Ant raudančiųjų nusileido naktis, kuri niekuomet nepavirsta diena. Vos miego sparnui palietus, tremtinys sapnų keliais skuba į savo gimtąją sodybą ir, siapstydamasis už kryžiaus, tykdomas per diemedžio krūmus žvelgia į tamsius langus, tikėdamasis išvysti sau artimus veidus, išgirsti bent vieną gyvą žodelį iš tų, kurie liko bristi kraujo klanus. Nykioje tyloje niekas nepažvelgia iš langų, joks garsas neatsiliepia iš gimtųjų pašalių, pirkioje nesuspindi žiburiai, o židiniuose išblėsę pelenai. Nesutramdomos baimės krečiamas, šliaužia gimtuoju sodu prie trobų, kur jau seniai, rodos, išmirė gyvybė, kol pagaliau iš visų pakraščių iššoka žvilgančiais durtuvais, kreivom akim, raupsuoti budeliai, seniai tave čia laukdami, nes šiuose laukuose dar truko tavo lavono.

Amžinoje sapno prieblandoje ginkluoti puszmogiai pradeda medžioklę ilgos bėgtynės gimtųjų laukų skardžiais, miškais, paupėmis, durtuvai jau įsiremia į prakaikuotą nugarą, riksmas... ir tremtinys pabunda, kad vėl apsivertęs ant kito šono, pradėtų iš naujo nebaigiamą slogučio pasaką. Taip sapnuoja, tur būt, visi užguiti dykumų žvėrys, taip sapnuoja, tur būt, žmogėdrų tautelės, jeigu tokių dar yra kur nors šiame pasaulyje, taip sapnavo, tur būt, urvinės gadynės žmogus, pasakiškų baidyklių amžiais. Taip sapnuoja milijonai žmonių Atlanto Chartos gadynėje!

Siaubo nakties tremtyje niekuomet nepavirsta diena, nes, sapnu iškankintas tautietis atsikelia ne tam, kad būtų skaisčios saulės (kurį blaško visas tamsybių pabaisas) nuramintas, nes ta saulė tremtiniams jau ketveri metai kaip nepateka, o jeigu ir pateka, tai kasdien jos veidą aptraukia vis tamsesni debesys.

Ak, išdžiuvo motinos ašaros, žiūrint į vystančias jaunas gyvybe, kurių vos tik praskleidusį žiedą jau užgavo šalnos, atšiaurūs vėjai jau baigia jį prilenkti prie žemės!

Ak, šakaliais pavirto senelių rankos, iškeltos į dangų, maldaujant, kad jų bestingstančius kaulus priglaustų gimtoji žemė!

Ak, pakirto aukštai lekiojusius sparnus jaunimui, kuris ant savo pečių buvo pasiryžęs išnešti mūsų laisvės saulę iki padebesių!

Ant cementinės raudų sienos ašarų čiurkšlėmis išrašytas tremtinių gyvenimas, jeigu tokiu iškilmingu žodžiu dar galima būtų pavadinti skurdeivų vargetavimą už spygliuotų vielų, prikalus paniekos iškabą: atsargiai, čia gyvena raupsuotieji!

Neseniai skambėję cementinėse sienose jaunimo dainos, baigia nutilti, atsidaužę į išblėsusias širdis, kuriose viltis neberanda sau prieglaudos, išsiskleisdama priešinguose vėjuose lyg šiaudų dūmas. Pilni perkūnijos debesys, eidami iš rytų į vakarus, apžeria tremties vargetas nerimo žiežirbomis, paversdami juos medžioklės žvėrimis, kuriem telieka vienas ir paskutinis jausmas — baimė.

Atėjo metas, kuomet motina bijo, kad vaikas neištartų jos vardo, nes ji žino, jog nevertai nešioja tą vardą, negalėdama jam duoti tai, ko jis nori.

Atėjo metas, kuomet mokslininkas bijo, kad jo taip nepavadintų, nes jis nemokės atsakyti, kodėl tiek daug skurdo ir vargo ir neteisybės turi pakelti žmogus, kurį išvijo giltinė iš namų.

Atėjo metas, kuomet tėvas gatavas išsižadėti savo vaikų, nes tarptautiniai vertelgos ir kailiadirbiai, suvažiavę iš visų pasaulio turgaviečių, renkasi kiečiausius raumenis ir tik jiems siūlydami pastogę ir prakaite mirkytą duonos plutą.

Nebeliko duonos tremtinio indaujoj, prigeso židinys, neberasdamas darbo kaitinant viralą, obelies šaka nebesilenkia prie vaiko burnos, siūlydama nusirpusius savo vaisius. Užtruko karvės, kurios saldžiuoju pienu paaugliai pripildydavo savo gyslas kraujo.

Atsivijo siūlės ant tremtinio pečių, nebesulaikydamos vėjų ir darganų, smilkstančių į vargo parblokštą kūną.

Ak, prailgo metai, kretant pakelėse ir benamėse, laukiant ir nesulaukiant, kuomet naktis pavirs diena, o motina nebebijos, kad ją tuo vardu vadintų vaikai.

MARIJA IR ANTANAS RUDŽIAI savo dirbtuvės raštinėje, Blue Island, Ill. Vienybėje jau buvo rašyta, kad Rockwell Engineering Co., kurios savininku yra Antanas Rudis, pasistatė moderniškas, patalpas, esančias Chicagos priemiestyje. Tenka pastebėti, kad Marija Rudienė šioje sunkiosios industrijos įmonėje yra nepamainoma asmenybė. Tuo tarpu, kai Antanas Rudis sėkmingai vadovauja šiai, palyginti, nemenkai plieno dirbtuvei, tai jo žmona, Marija Rudienė, nuo ryto iki vakaro užimta raštinės darbu. Aplamai, tai reta Amerikos lietuvių pora, nes Rudžiai, be savo įkurto ir išvystyto pramonės biznio, nemažą savo laiko dalį skiria visuomenės reikalams. Gimę ir augę Chicagoje, Antanas ir Marija pavyzdingi lietuviai.

Nors dabartiniam Švedijos karaliui Gustavui jau 90 metų, bet, kaip matote, jis nuo elnių medžiojimo neatsisako. Teniso, tiesa, jis jau nebežaidžia.

ATSIŲSTA PAMINĖTI

Antanina Dambrauskaitė. Operos dainininkės kelias. Šiuo prabangiu leidiniu Lietuvos Operos solistė Ant. Dambrauskaitė pamini savo dvidešimties metų dainos ir scenos jubiliejų. Spaudai monografiją paruošė ir meninę leidinio pusę sutvarkė dail. Nikolas R. Kovas. Knygos iliustracijų autoriai: prof. Vytautas K. Jonynas, skulpt. Teisutis Zikaras, prof. J. Obergerger, prof. A. Varnas ir dail. N. Kovas. Leidinyje yra šių autorių rašiniai: teatro kritiko grafo J. von Kalckreutho, dirigento A. Kučiūno, režisieriaus Stasio Pilkos ir rašytojo Pauliaus Pilkos.

Tai iš viso pirma tokia liuksinė monografija ne tik tremtyje, bet ir Lietuvoje, apie Lietuvos operos dainininkus. Monogr. straipsniai patiekti lietuvių, anglų ir vokiečių k.

Antanina Dambrauskaitė, atsiųsdama šią savo monografiją Vienybei, rašo: "Gaila, kad negalima buvo panaudoti visos buvusios medžiagos, kuri liko Lietuvoje. Bet gal atvykusi į Ameriką savo įprastu operos ir meno darbu galėsiu papildyti."

Populiariosios Lietuvos dainininkės monografiją galima įsigyti ir Amerikoje. Tuo reikalu reikia kreiptis šiuo adresu: Stasys Pilka, c. o. P. Miller, 1515 No. Bell Ave., Chicago 22, Ill.

SVEIKATA IR MEDICINA

Rašo MED. DR. VACLOVAS PAPROCKAS

NEVALINGI RAUMENYS

Vienas iš pagrindinių gyvo organizmo požymių yra judėjimas. Raumenų dėka juda milžinas banginis, plasnoja peteliškė, žavi gražiu skambinimu pianistas. Ne kas kitas kaip raumenys labiausiai atsakingi už širdies plakimą, kvepavimą, žarnų judėjimą, tik jų dėka atliekamas judėjimas, gimdymas, fizinis darbas.

Žmogaus kūne skiriamos trys raumenų rūšys: dryžuotieji, lygieji ir širdies raumenys. Lygieji raumenys vadinami dar nevalingi, nes jų susitraukimas nuo mūsų valios nepriklauso.

Paprasčiausias lygiųjų raumenų atstovas yra odos raumenukai. Mūsų plaukai neauga statmenai taip kaip medžiai. Jie auga įstrižai ir prisišlieja prie odos panašiai kaip rugiai po lietaus. Kiekvieno plauko šaknis yra odos kišeniuje; čia prisitvirtina prie plauko raumenukas, čia riebalinė liaukutė išskiria pagamintus taukus, kad suteptų plauką ir odos paviršių. Raumenukui susitraukus, plaukas atsistoja ir iš liaukos išsispaudžia taukai.

Laukinių gyvulių plaukų raumenys labai gerai išsivystę. Gyvuliui pradėjus šalti arba išsigandus, odos raumenukai pasitempia, plaukai pasišiaušia. Ši ypatybė keliais atvejais naudinga. Visų pirma pasišiaušus žymiai šilčiau, nes susidaręs tarp plaukų storas oro sluoksnys neleidžia iš kūno išgaruoti šilimai. Antra, raumenukai išspaudžia iš liaukų taukų, kurie sutepa odą, o tai viena iš patikimiausių prieš nusišaldymą priemonių. Trečia, pasišiaušę gyvuliai išrodo didesni ir baisesni. Ketvirta, pasišiaušę plaukai kaip koks kilimas saugo gyvulį nuo smūgių ir įkandimų. Šuniui išsigandus, jo sprando plaukai pasišiaušia, gi katei šunį pamačius, beveik visi jos plaukai piestu stojasi. Dabar kai pasitaikys proga matyti vištą perekšlę, žinosite kas šiaušia jos plunksnas.

Pas žmogų šis mechanizmas degeneravęs lygiai kaip degeneravę patys plaukai. Tokių apžėlusių kaip australiečiai nebedaug rasime pasaulyje. Daugumas turi švelnius vos pastebimus plaukus, o pas kai ką, pav., pas malajiečius, net gi barzda neauga. Tarp kit ko primintina, kad antropologai mano, jog pirmykščiai žmonės buvę brunetai, šviesiaplaukiai vėliau atsiradę. Pagal šią antropologų nuomonę, Adomas ir Ievas, kuriuos menininkai vaizduoja paveiksluose blondinais, turime rimtą pagrindą už mūsų protėvius nepripažinti.

Išsigandus, supykus, staiga patekus į šaltą aplinką, žmogaus plaukai taip pat pasišiaušia, raumenukai pasitempia, padaro odą nelygią, sakoma, atsiranda "žąsies oda." Gerai nusiteikus, šiltai apsirengus odos raumenukai ilsisi, plaukai prigula prie odos.

Visos kraujagyslės taip pat aprūpintos lygiaisiais raumenimis. Ten, kur reikia daugiau kraujo, kraujagyslių raumenys atsileidžia, kur kraujo kiekio reikia mažesnio —raumenys susitraukia, kraujagyslių spindis mažėja. Veido kraujagyslėms susitraukus, žmogus išbala, atsipalaidojus — išrausta. Ir vienu ir antru atveju priežastys glūdi raumenų sluoksnyje, kurio tvarkymas nuo mūsų valios nepriklauso.

Nuolatinis kraujagyslių spazmas gali būti aukšto kraujo spaudimo priežastis. Spastiniai susitraukus smegenų arterijoms, žmogus apalpsta, nenormaliai susitraukus širdies arterijoms — įvyksta širdies priepuolis, susiaurėjus rankos kraujagyslėms— pabala ir užtirpsta pirštai. Visais tais atvejais kaltininkas yra nevalingi raumenys, nors pati ligos priežastis paprastai glūdi kitur.

Nevalingi raumenys reguliuoja taip pat kvėpavimo takų spindį. Raumenų skaiduloms atsipalaidojus, kvėpavimas lieka laisvas, lygus, joms susitraukus — susiaurėja kvėpavimo takai, žmogus pamėlynuoja, pradeda gaudyti orą — įvyksta astmatinis priepuolis.

Vyziukai susitraukia ir išsiplečia irgi dėka lygiųjų raumenų. Patamsyje jie platūs, šviesoje, miego metu — siauri. Senų rūkorių, morfinistų vyziukai siauri. jie susitraukia melancholijos, rūpesčio metu. Vyziukai platūs džiaugsmo, lytinio susijaudinimo metu, ilašinus į akis velniavyšnės (atropino) lašų ir kokajinistų. Prieblandoje moterys atrodo gražiau todėl, kad jų vyziukai platūs.

Nevalingi raumenys nuo šilimos atsipalaidoja, nuo šalčio susitraukia. Užėjus viduriuose diegliams patartina dėti šildyklę, nes nuo to raumenys atsipalaidoja ir skausmai mažėja.

IŠ KU KLUX KLAN ISTORIJOS

Ku Klux Klan vardas žinomas ne vien Amerikoje, bet beveik visame plačiame pasaulyje.

Ku Klux Klan pirmą kartą iškilo Pietuose tuoj po Naminio Karo. Nors kelius kartus šioji organizacija buvo priversta nutraukti veiklą, tačiau persikrikštijusi kitokiais vardais ji savo darbą tęsė, šiandien stipriausiai pasireikšdama Georgijos valstybėje, nežiūrint to, kad ir šioje valstybėje 1926 m. Ku Klux Klan oficialiai buvo panaikintas.

Klano įsisteigimo metai laikomi 1865 m. Pralaimėję karą, Pietų gyventojai slaptai stengėsi laikytis "savos" politikos, ypač negrų atžvilgiu.

Ku Klux Klan programa yra nukreipta prieš negrus, žydus, katalikus ir ateivius. 1920 m. jie ėmė varyti "100 procentinį amerikonizacijos" judėjimą. Ėmė kaltinti ateivius iš Europos, kad šie dirbą už žemesnį atlyginimą ir pan.

Katalikų bažnyčią Ku Klux Klan laiko pragaištingiausiąją bažnyčią iš visų įsteigtųjų.

Ku Klux Klan nariai, kurių ženklas degantis kryžius ir kurie devi kaukes, 1930 m. artimai bendradarbiavo su nacių Bundu ir kitomis organizacijomis, kurios ardė Amerikos vienybę, kurstydamos vieną grupę prieš kitą.

Klano organo Grand Wizard pranešimu, Klano organizacija gyvuoja 20-tyje valstybių.

Prieš pragaištingą Klan veiklą kovojama. Miami, Florida, pav., buvo atleistas iš pareigų kunigas, kuris laikė pamaldas Klano nariams. Virginijos valstybė panaikino Klano charterį. Illinois valstybės atstovų seimas yra nutaręs griežtai tyrinėti Klano veiklą. New Yorko ir New Jersej valstybių civilinių teisių įstatymas draudžia tose valstybėse Klanui veikti. Atlanta, Georgia, kuri yra Klano tvirtovė, vienas Klano narys buvo nuteistas už dviejų veteranų nužudymą.

Bet nežiūrint to, Ku Klux Klan kišasi ir toliau į politiką. Neseniai Klanas bandė neleisti Pietuose negrams balsuoti. Wrightsville, Gorgia, Klanas toks stiprus, kad išgąsdino visus negrus, ir tiktai valdžios įsikišimas sutrukdė Klanui įvykdyti platesnių pasikėsinimų.

Per States Rights Party seimą Birminghame J. B. Stone, Tennessee valstybės Klano vadas, reikalavo įrašyti į partijos konstituciją, "kad žydas negali būti žmogus."

Ar Klanas stiprus? Sprendžiant iš š. m. liepos 23 d. įvykusio Klano susirinkimo ant Stone Mountain, Georgia, pasakytina, kad tai buvo didžiausias Klano susirinkimas paskutiniųjų 20 metų laikotarpyje.

IDEALIŠKA VASARVIETĖ POILSIUI
HOTEL REGIS
Route 9 — Albany Post Road
RED HOOK, N. Y.
MODERNIŠKI KAMBARIAI SU VISAIS PATOGUMAIS. RESTORANAS, "COCKTAIL LOUNGE", VERANDA, GRAŽUS SODAS. NETOLI BAŽNYČIOS, KINO IR EŽERO.
Kainos — $6.00 į dieną
Savaitėmis — 2 asmenims kambaryje — $38.00
pavieniui — $42.00
Patogu atvažiuoti iš Grand Central stoties traukiniu ar autobusu. Netoli Poughkeepsie ir Hyde Park.
Dėl rezervacijų ir platesnių informacijų rašykite
Barbara Regis Neuling, Manager
HOTEL REGIS, RED HOOK, N. Y.

HOTEL LEXINGTON
W. J. KAILIUNAS, sav.
Moderniškas, apsaugotas nuo gaisro viešbutis
Kiekvienas kambarys su privačia maudyne
310 E. GARFIELD AVENUE WILDWOOD, N. J.
Tel. 2-8063

BEACHWOOD HOTEL
TADEUSAS M. DAUGINIS, sav.
Vienas didžiausiu Wildwoodo viešbučių prie pajūrio. Visi kambariai turi šiltą ir šaltą vandenį, daugelis su maudynėmis.
PUIKI VERANDA. — NEMOKAMAS PARKINIMAS.
Atidaryta nuo gegužės iki rugsėjo pabaigos.
210 E. MONTGOMERY AVE., WILDWOOD, N. J.
Tel. 2-8907

A. NORRIS
Kambariai atostogaujantiems
12 Central Avenue
Point Pleasant Beach, N. J.
Tel. 5-0724W.
63 N. W. 19th St.
Miami, Florida

GREENWAY COTTAGES
VASARVIETĖ
PUIKŪS KAMBARIAI, PRIVAČIOS MAUDYNĖS
netoli Baltimore, Md. ir Washingtono
John Lazdusky, sav.
Route No. 1 — North Side of Police Barracks A
Tel. Waterloo 453 - W - 4